

Difference มุมมอง Similarity

จุลสารสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพออนไลน์

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ฉบับที่ 3 ปี 2557

กัลป์สู่น้ำหลัก

บทความวิชาการกับบทความวิจัย เหมือนหรือต่างกันอย่างไร

รองศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา จันทร์คง

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

บทบาทของนักวิชาการ/นักวิจัยที่สำคัญอีกบทบาทหนึ่งคือการเผยแพร่ความรู้ซึ่งอาจทำได้หลายวิธี เช่น การสอนงาน การบรรยาย การสาธิตและการเขียน เมื่อเปรียบเทียบผลกระทบในการเผยแพร่ความรู้จะเห็นได้ว่าการเขียนจะสามารถเผยแพร่ได้กว้างขวางมากที่สุด อีกทั้งยังคงทนถาวรอีกด้วย การเผยแพร่ความรู้โดยการเขียนสำหรับนักวิชาการ/นักวิจัยนี้ส่วนใหญ่จะทำในรูปของงานวิชาการ

“บทความ” (article) เป็นรูปแบบการเขียนประเภทหนึ่ง ที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารข้อเท็จจริง และความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้กับผู้อ่าน เนื้อหาเสนอจากข้อมูลจริงไม่ใช่เรื่องแต่งหรือคิดขึ้นจากจินตนาการ มีลักษณะเป็นข้อเขียนขนาดสั้น สำหรับ “บทความทางวิชาการ”(academic article) มีผู้ให้ความหมายไว้ใกล้เคียงกัน อาจกล่าวได้ว่า “บทความทางวิชาการ” หมายถึง งานเขียนวิชาการซึ่งมีการวิเคราะห์ประเด็นตามหลักวิชาการโดยมีการสำรวจวรรณกรรมและวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อสนับสนุนจนสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ในประเด็นนั้นได้ โดยรูปแบบประกอบด้วยการนำความที่แสดงเหตุผลหรือที่มีของประเด็นที่ต้องการอธิบายหรือวิเคราะห์ กระบวนการอธิบายหรือวิเคราะห์และบทสรุป มีการอ้างอิงบรรณานุกรมที่ครบถ้วนและสมบูรณ์ โดย บทความวิชาการจะมีลักษณะเฉพาะอยู่หลายประการ คือ

1. ต้องเป็นเรื่องที่ผู้อ่านส่วนมากกำลังสนใจอยู่ในขณะนั้น อาจเป็นปัญหาที่กำลังอยากรู้ว่าจะดำเนินต่อไปอย่างไร หรือมีผลเช่นไร หรือเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ หรือเข้ายุคเข้าสมัย
2. ต้องมีสาระ มีแก่นสาร อ่านแล้วได้ความรู้หรือความคิดเพิ่มเติมมิใช่เรื่องเลื่อนลอย เหลวไหล ไร้สาระ
3. ต้องมีทักษะ ข้อคิดเห็น ข้อวินิจฉัยของผู้เขียนแทรกอยู่ด้วย
4. มีวิธีการเขียนที่ชวนให้อ่าน ทำให้เพลิดเพลินและชวนคิด
5. เนื้อหาสาระและวิธีเขียนเหมาะสมแก่ผู้อ่านระดับที่มีการศึกษา ทั้งนี้เพราะผู้อ่านที่มีการศึกษาน้อย มักจะไม่อ่าน

บทความแต่ละอ่านซ้ำแล้วซ้ำอีก

สำหรับ “บทความวิจัย” เป็นบทความที่เป็นผลงานต่อเนื่อง สกัดมาจากงานวิจัย บทความประเภทนี้ เป็นบทความที่ประมวลสรุปกระบวนการวิจัยให้มีความกระชับและสั้นสำหรับนำเสนอ ในวารสาร สื่อสิ่งพิมพ์ หรือที่ประชุมสัมมนา โดยการพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัยต้องผ่านการตรวจสอบเนื้อหาสาระ และรูปแบบการจัดพิมพ์ให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของวารสารหรือคณะกรรมการประเมิน

องค์ประกอบของบทความ

บทความโดยทั่วไปจะมีเนื้อหาที่สำคัญอยู่ 3 ส่วนคือ 1) ส่วนประกอบตอนต้นหรือส่วนนำ 2) ส่วนเนื้อหา และ 3) ส่วนท้าย การเขียนงานวิชาการแต่ละประเภทนั้น จะมีเทคนิคและวิธีการที่เหมือนและแตกต่างกัน โดยในส่วนของบทความทางวิชาการและบทความวิจัย ก็จะมีองค์ประกอบต่างกัน ทั้งนี้สามารถสรุปในเชิงเปรียบเทียบระหว่างบทความวิชาการและบทความวิจัย ได้

ดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1องค์ประกอบของบทความวิชาการและบทความวิจัย

บทความวิชาการ	บทความวิจัย
ส่วนประกอบตอนต้น/ส่วนนำ - ชื่อเรื่อง - ข้อความเกี่ยวกับผู้เขียน - บทคัดย่อหรือสาระสังเขป	ส่วนประกอบตอนต้น/ส่วนนำ - ชื่อเรื่อง - ข้อความเกี่ยวกับผู้เขียน - บทคัดย่อหรือสาระสังเขป (โดยเน้นเฉพาะประเด็นข้อค้นพบที่สำคัญของผลการวิจัย)
ส่วนเนื้อหา - ความนำ เป็นการเขียนสาระความสำคัญและจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะเขียน ซึ่งจะเป็นการปูพื้นฐานเข้าสู่เนื้อหาความของบทความ - เนื้อความ จะเป็นเขียนรายละเอียดของประเด็นตามที่ผู้เขียนได้วางโครงเรื่องไว้ โดยหัวข้ออาจแตกต่างกันในบทความวิชาการแต่ละเรื่อง โดยผู้เขียนจะเขียนทั้งข้อเท็จจริง ข้อมูล ข้อค้นพบต่างๆ และแทรกความคิดเห็นของผู้เขียนตลอดจนทรรศนะในด้านต่างๆ - บทสรุปเป็นการสรุปสาระของรายละเอียดในเนื้อหาหรือเสนอเป็นข้อสังเกต ข้อเสนอแนะต่อเนื้อหา การสรุปจะเน้นประเด็นสำคัญหรือประเด็นหลักทำให้ผู้อ่านเห็นภาพของส่วนเนื้อหาได้	ส่วนเนื้อหา - ความนำ เป็นการเขียนสาระความเป็นมาของปัญหาการวิจัย - เนื้อความ เป็นการเขียนองค์ประกอบของการวิจัยตามที่ได้ดำเนินการวิจัย ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การวิจัย 2) สมมติฐานการวิจัย 3) การทบทวนวรรณกรรม 4) ระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัย - บทสรุป การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ โดยจะเขียนสรุปประเด็นหลักของการวิจัย รวมถึงอภิปรายผลการวิจัยตามหลักแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
ส่วนประกอบตอนท้าย - บรรณานุกรม/เอกสารอ้างอิง	ส่วนประกอบตอนท้าย - บรรณานุกรม/เอกสารอ้างอิง - กิตติกรรมประกาศ(ถ้ามี)